

Hollands-Ankeveen broedplaats voor zeldzame witwangstern

10.9.2026 - Olga Ekelenkamp | Natuurmonumenten

Dat natuurherstel voor verrassingen kan zorgen bleek afgelopen maanden wel in de Ankeveense Plassen. Daar hebben maar liefst tien paar witwangsterns gebroed. Een unieke gebeurtenis, want deze zeldzame moerasvogel heeft in ons land alleen een vaste broedplaats in het Zuidlaardermeer en in De Onlanden.

Coördinator natuurbeheer Dirk-Jan van Roest is verrast: “Natuurmonumenten heeft in Hollands-Ankeveen hard gewerkt aan het uitbreiden en verbeteren van leefgebied voor moerasvogels als de roerdomp en de zwarte stern. We hadden niet durven dromen dat het gebied ook zo’n unieke soort als de witwangstern zou trekken.”

Zeldzame broedvogel

De witwangstern behoort tot de zeldzaamste broedvogels van Nederland. Jaarlijks worden er in ons land slechts enkele tientallen broedparen geteld. De soort is sterk afhankelijk van uitgestrekte, open moerasgebieden met geschikte drijvende vegetatie om op te broeden. De populaties rondom de Middellandse zee nemen gestaag af vanwege een gebrek aan leefgebied, terwijl in Nederland de soort steeds vaker opduikt. In Hollands-Ankeveen bouwden de vogels hun nesten op blad van de gele plomp en waterlelie. Van de tien broedparen, hebben negen paren minimaal één jong grootgebracht. Bij slechts één paar kwamen de eieren niet uit.

Beschermd door open landschap

Het is voor Natuurmonumenten nog niet helemaal duidelijk waarom de witwangstern in Hollands-Ankeveen is neergestreken. De gele plomp en waterlelie, waarop de nesten liggen, waren ook volop aanwezig vóór de werkzaamheden in het gebied. Door het verwijderen van houtopslag en het creëren van een open landschap lijkt het gebied wel aantrekkelijker te zijn geworden voor de witwangstern. “Een open landschap met weinig bomen telt weinig roofvogels. En hoe minder roofvogels, hoe veiliger de kuikens zijn”, legt Van Roest uit. “De nabijheid van een broedkolonie kokmeeuwen was ook een pluspunt. Witwangsterns profiteren van het feit dat kokmeeuwen hun nesten agressief beschermen tegen roofvogels of kraaien.”

Ook zwarte stern terug

Vlak na de oplevering van de werkzaamheden kon Natuurmonumenten niet alleen de witwangstern verwelkomen. Ook de zwarte stern is dit voorjaar -na jarenlange afwezigheid- teruggekeerd naar de Ankeveense Plassen. Drie tot vijf paar zwarte stern hebben gebroed op de nestvlotjes, die Natuurmonumenten heeft uitgezet.

Aanpak Oostelijke Vechtplassen

De uitgevoerde werkzaamheden in Hollands-Ankeveen maken deel uit van de Aanpak Oostelijke Vechtplassen. Dit is het uitvoeringsprogramma van het gebiedsakkoord, waarin tot 2028 gewerkt wordt aan een forse kwaliteitsverbetering van natuur en landschap, recreatie en toerisme en de

leefomgeving in het gebied. Om het leefgebied van moerasvogels als de roerdomp, woudaap, porseleinhoen, purperreiger en zwarte stern te verbeteren zijn er projecten uitgevoerd in Hollands-Ankeveen, Kortenhoef-West en de Loosdrechtse Plassen. Kijk voor meer informatie op: Maatregelen voor moerasvogels - Aanpak Oostelijke Vechtplassen

<https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/ankeveense-plassen/nieuws/hollands-ankeveen-broedplaats-voor-zeldzame-witwangstern>